

Intrathecale toediening thuis

Een succesvol voorbeeld van complexe (ziekenhuis) behandeling thuis.

Het ontstaan van de eerste geïntegreerde ambulante kliniek in Nederland

De oorsprong

Veel complexe medische behandelingen vinden plaats in multidisciplinair verband door diverse gespecialiseerde medewerkers in de gezondheidszorg. Juist door die complexiteit wordt het vanzelfsprekend geacht dat deze in een (ambulant) klinische omgeving plaats vinden. In (1986) realiseerde een pijnarts in een regulier ziekenhuis de impact van pijnbehandeling via een geïmplanteerde pomp op zijn patiënten. Immers, de implantatie van de pomp in het lichaam gebeurt operatief in het ziekenhuis. Maar iedere drie maanden moet de pomp met een spierslapper bijgevoerd, of de dosis gewijzigd worden waarvoor de patiënten telkens naar het ziekenhuis moeten komen. Dit is voor geïmmobiliseerde patiënten zeer belastend, duur en kan tot complicaties leiden. Hij ontwikkelde een manier om de behandeling geïntegreerd, maar thuis, te laten plaatsvinden. In 2010 resulteerde dit idee in de eerste ambulante kliniek in Nederland. Gericht op neuromodulatie en de chronische zorg voor patiënten met een geïmplanteerde pomp. Zij ondergaan een intrathecale behandeling met baclofen (ITB-therapie) waarbij de zorg op locatie verzorgd kan worden door Care4homecare.

De behandeling

Wat is ITB?

Bij ITB wordt baclofen toegediend via een dunne katheter in het vocht rondom het ruggenmerg, ook wel de intrathecale ruimte genoemd. Deze manier van toedienen maakt het mogelijk om met een lage dosis baclofen de spasticiteit te verminderen, waardoor de kans op bijwerkingen kleiner wordt. Bovendien is het effect meestal beter dan met tabletten.

Hoe wordt de pomp geïmplanteerd?

Voordat iemand een definitieve pomp krijgt, si er altijd ene proefbehandeling noodzakelijk om te testen of deze behandeling geschikt is. Voor de implantatie is een operatie nodig. Deze operatie vindt plaats in een gespecialiseerd ziekenhuis en houdt in dat de patiënt de pomp en de katheter onder de huid krijgt geplaatst. De specialist plaatst de pomp in de buik, meestal tussen de lies en de navel in. IN de pomp zit een medicijn reservoir. Dit reservoir moet, wanneer het bijna leeg is, opnieuw gevuld worden. Dat doet Care4homecare op locatie bij de patiënt (thuis) om de belasting voor de patiënt, de samenhangende vervoerskosten en de kans op complicaties te verminderen. Dit gebeurt inmiddels bij zo'n 600 patiënten (60% van alle patiënten met een geïmplanteerd pompsysteem in Nederland).

Van pionieren tot praktijk

Projectmatige aanpak

Het succes van deze ontwikkeling in het kader van het verplaatsen van 'Zorg naar huis' is gerealiseerd door een projectmatige aanpak.

Stap 1: De eerste stap was het verkrijgen van de toekenning als Medisch Specialistische Instelling.

Stap 2: Om de chronische zorg thuis vervolgens te kunnen financieren is Care4homecare een innovatietraject gestart met een zorgverzekeraar, in dit geval CZ. De aanvraag van deze zogenaamde 'innovatiecode' voor vergoeding werd gebaseerd op:

- o kosten voor vervoer van en naar de kliniek voor chronische zorg;
- o kosten in de kliniek voor de behandeling van deze chronische zorg ITB;
- o kosten vanwege complicaties door het reizen van en naar de kliniek voor chronische zorg.

Deze kosten zijn uitgezet tegen de kosten en opbrengsten van deze zorg bij patiënten thuis. Het resultaat van een intensief traject is een honorering door de NZa met een 'DOT-innovatiecode'. Hiermee kan Care4homecare zelfstandig de zorg van deze patiënten declareren.

Stap 3: Vervolgens hebben we de toegekende DOT-vergoeding onderhandeld bij alle zorgverzekeraars. Voor hen is van belang dat Care4homecare aangesloten is bij een erkende organisatie om kwaliteit en veiligheid te borgen, ook op locatie. Daarom is Care4homecare als ZBC lid bij Zelfstandige Klinieken Nederland (ZKN). We worden jaarlijks geauditeerd op ons kwaliteitskeurmerk en met trots kunnen we zeggen dat dit jaarlijks met goed gevolg is gecontinueerd.

In samenwerking met het ziekenhuis

De zorg van C4HC is werkelijk geïntegreerde en transmurale zorg. De patiënten worden in de vertrouwde omgeving thuis behandeld, maar indien er klinische ingrepen of monitoring nodig zijn kunnen zij drempelloos worden opgenomen. Hoe managen we dat? Het antwoord is een belangrijk onderdeel van het succes: onze zorg is geïntegreerd met reguliere ziekenhuizen die ITB binnen hun expertisegebied hebben. Goede afspraken, zowel protocollair als financieel, waarborgen dat. Multidisciplinair overleg met korte lijnen stroomlijnen de behandeling, waarbij de patiënt centraal blijft. Inmiddels werken we zo samen met de partijen die gespecialiseerd zijn in ITB.

Hoogopgeleid team en flexibele organisatie

Het hart van Care4homecare is gevestigd in ons hoofdkantoor in 's-Hertogenbosch. Op deze centrale locatie werkt het secretariaat, het management, de planning en doen we onderzoek naar verschillende mogelijkheden voor thuisbehandeling. Het hoofdkantoor is ook de thuisbasis voor onze academie vanuit waar wij scholing voor vakgenoten ontwikkelen.

Dat onze specialisten zelfstandig en op afstand werken vraagt hoogopgeleide medewerkers, met specifieke kennis en ervaring. Naast onze medisch specialisten werken we daarom uitsluitend met verpleegkundig specialisten of gespecialiseerde verpleegkundigen. Medewerkers die we zelf verder opleiden, die niet alleen medisch goed kunnen handelen maar ook in staat zijn om zelfstandig te werken en er plezier in hebben om alleen op route te zijn. De kwaliteit wordt gegarandeerd door (theoretische-) opleiding, vaardigheids-training en permanente monitoring en terugkoppeling.

Dubbele controle

Zowel voor de patiënt als voor onze medewerkers is een dubbele controle op het werk dat zij doen belangrijk. Dagelijks vindt er supervisie op afstand plaats door een collega (medisch - of verpleegkundig specialist). Met een moderne en veilige videoverbinding communiceert de supervisor met de patiënt en de

specialist op locatie. Informatie wordt gedeeld en de vulprocedure van de pomp gecontroleerd. Een extra zekerheid voor veilige zorg thuis. Eventuele problemen of vragen kunnen via de zelfde media worden opgelost en is de expert net zo efficiënt als binnen het ziekenhuis te consulteren.

Uitbouwen voor iedereen die er baat bij heeft

Toegevoegde waarde in het zorglandschap

In de afgelopen jaren is gebleken dat op bovengenoemde manier de chronische en geïntegreerde zorg, zowel voor ITB als andere zorg door Care4homecare goed uitvoerbaar en veilig is. Immers, het model van een transmurale aanpak beperkt zich niet tot intrathecale pijnbehandeling. En vooral, de patiënten ervaren de mogelijkheid tot ziekenhuiszorg aan huis als erg prettig.

Collega Simone Goslinga publiceerde op dit onderwerp en concludeerde¹: *'The concept of an Ambulatory Care Clinic has clearly shown its feasibility and safety and can prevent a patient's burdensome traveling to a medical center for pump refills and dose adjustments.'* Haar toets is voor ons de bevestiging dat we toegevoerde waarde bieden in het huidige zorglandschap. De huidige Corona-pandemie heeft de beperkingen van de reguliere zorg en de plaats voor transmurale geneeskunde nog eens aangetoond. Vooral de chronische medische zorg zal waarschijnlijk grote veranderingen ondergaan. Transmurale zorgverlening kan hieraan een bijdrage leveren.

Indicaties uitbouwen

Dankzij de ervaring met ITB heeft Care4homecare haar indicatiegebieden uitgebreid. We leveren inmiddels hoogwaardige ziekenhuiszorg aan huis aan zo'n 650 patiënten met chronische complexe zorg, zowel palliatief, als infuusbehandelingen bij oncologie. Echter: wij geloven dat de groep patiënten die baat heeft bij een thuisbehandeling nog vele malen groter is. Zowel het aantal patiënten als de indicaties kunnen verder uitgebouwd worden als de reguliere zorg én transmurale zorg daarop ingericht kan worden. In het ziekenhuis waar nodig, thuis wanneer het kan.

1. Goslinga-van der Gaag SME, Delhaas EM, Frankema SPG, Huygen F. Efficiency and Safety of Aftercare With Intrathecal Baclofen on Location. *Neuromodulation*. Oct 2019;22(7):828-833